

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(МОЗ України)

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web:<http://www.moz.gov.ua>. код ЄДРПОУ 00012925

06.11.2015 № 05.02/10/Дз-1/3275-15

На 034-250/ДЗ від 16.09.2015

Народному депутату України
Шипку А.Ф.

Шановний Андрію Федоровичу!

Міністерство охорони здоров'я України розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 9 жовтня 2015 року, щодо забезпечення вакцинами всіх цільових груп дитячого населення згідно з Календарем щеплень та стану охоплення їх профілактичними щепленнями у розрізі регіонів, та повідомляє.

У 2015 році в Україні для проведення планових вакцинацій відповідно до Календаря профілактичних щеплень використовуються імунобіологічні препарати, закуплені централізовано у 2014 році, та ті, що отримані в якості гуманітарної допомоги.

Згідно з діючим законодавством за державні кошти закуповуються препарати, зареєстровані в Україні. Тому ще однією важливою проблемою є невелика кількість зареєстрованих вакцин, що обмежує вибір імунобіологічних препаратів під час закупівлі.

Для виправлення ситуації, яка склалася на сьогодні з обмеженою кількістю зареєстрованих медичних імунобіологічних препаратів (вакцин), та для залучення в країну нових виробників вакцин було внесено низку змін до нормативно-правових актів, що регламентують процедуру експертизи реєстраційних матеріалів на лікарські засоби (імунобіологічні препарати).

Так, з метою поліпшення доступу пацієнтів до необхідних лікарських засобів та імунобіологічних препаратів здійснено ряд заходів для проведення державних закупівель із залученням спеціальних організацій, які здійснюють закупівлю. Для врегулювання ситуації з лікарськими засобами, у тому числі вакцинами, ще 20 жовтня 2014 року було прийнято Закон України «Про внесення змін до Закону України про лікарські засоби», внесено зміни до Закону України «Про здійснення державних закупівель», прийнято ряд підзаконних актів, зокрема постанови Кабінету Міністрів України від 08.10.2015 № 787, від 12.08.2015 № 598.

Наказом МОЗ України від 11.08.2014 № 566 «Про внесення змін до Порядку проведення експертизи реєстраційних матеріалів на лікарські засоби, які подаються на державну реєстрацію (перереєстрацію), а також експертизи матеріалів про внесення змін до реєстраційних матеріалів протягом дії реєстраційного посвідчення» спрощено вимоги до державної реєстрації вакцин, перекваліфікованих ВООЗ та зареєстрованих у країнах, регуляторні органи яких застосовують високі стандарти якості.

Розроблено та схвалено на засіданні Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року проект постанови Кабінету Міністрів України «Про деякі питання здійснення оплати державних закупівель лікарських засобів та медичних виробів із залученням спеціалізованих організацій, які здійснюють закупівлі» (яким передбачається внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23.04.2014 №117).

МОЗ України 12 жовтня 2015 року підписано Меморандум про взаємопорозуміння з ЮНІСЕФ і 27 жовтня 2015 року відбулося урочисте підписання Договору між Міністерством охорони здоров'я України та Програмою Розвитку ООН (ПРООН) в Україні, що дозволить закупити лікарські засоби та вироби медичного призначення через відкритий та прозорий механізм міжнародних закупівель вже у 2015 році. Цей Договір є частиною спільних зусиль допомоги Системи ООН Уряду України у питаннях закупівель для національних програм у галузі охорони здоров'я.

Після укладання договорів на закупівлю імунобіологічних препаратів будуть відомі терміни їх поставок.

Загальнодержавна програма з імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, затверджена Законом України «Про затвердження Загальнодержавної програми імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб на 2009–2015 роки», визначає фінансування, необхідне для закупівлі імунобіологічних препаратів для проведення планових щеплень.

За період 2010–2014 років ця програма була недофінансована більш як на 40 %.

Всі вакцини закуповувалися відповідно до виділених коштів. Кількість вакцин згідно з виділеними коштами визначали регіони. Також кількість закуплених вакцин залежала від наявності їх на ринку. Переважна більшість вакцин, закуплених у 2014 році, надійшла в Україну у 2015 році. Вакцини АКДП, АДП, АДП-М та АД-М в 2013–2014 роках не були закуплені через відсутність пропозицій.

У доповнення до багаторічного недофінансування програми імунопрофілактики, девальвація гривні на сьогодні призвела до подорожчання імунобіологічних препаратів. Під час закупівель 2014 року спостерігалось значне перевищення запропонованих цін на вакцини, що по окремих вакцинах становило від 140% до 400% у співвідношенні до закупівельних цін 2013 року.

Згідно з діючим законодавством за державні кошти закуповуються препарати, зареєстровані в Україні. Тому ще однією важливою проблемою є невелика кількість зареєстрованих вакцин, що обмежує вибір імунобіологічних препаратів під час закупівлі.

Вперше за 5 років у 2015 році з Державного бюджету України виділено 100% фінансування згідно із Загальнодержавною програмою з імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб на 2009–2015 роки. Проте, зважаючи на недофінансування в попередні роки та девальвацію національної валюти, цих коштів буде недостатньо.

Значне зниження обсягів профілактичних щеплень в останні роки неминуче призведе до поступового накопичення у популяції населення когорти сприйнятливих осіб та зростанню захворюваності на інфекції, керовані засобами специфічної імунопрофілактики.

За період 2009-2014 роки серед усіх інфекцій, що керуються засобами імунопрофілактики відмічено найбільше зростання показників захворюваності на кір з 0,06 на 100 тисяч населення у 2009 р. до 5,13 на 100 тисяч населення у 2014 році. Водночас, у 2015 році спостерігається зниження захворюваності на 95,5 %, за 9 місяців в країні зареєстровано 99 випадків, показник 0,23 на 100 тисяч населення.

У минулому році відмічався ріст захворюваності на кашлюк у 2,14 рази. Зареєстровано 1 471 випадок захворювань, інтенсивний показник 3,24 на 100 тисяч населення, проти 686 випадків, показник - 1,51 у 2013р. Захворюваність реєструвалась головним чином серед дитячого населення, показники захворюваності серед якого перебували на високому рівні. Середній показник в країні серед дітей 0-17 років становив 17,94 на 100 тис. проти 8,47 у 2013 році. Захворюваність дорослих на кашлюк становила 36 випадків, інтенсивний показник 0,10 на 100 тис. (0,03 у 2013 р.). Тенденція до зростання захворюваності продовжується і в поточному році, зареєстровано 1982 випадки, показник 4,62, що на 75,24% більше ніж у попередньому році.

Краснуха на цей час є однією із самих масових інфекційних хвороб серед інфекцій, що керуються засобами специфічної профілактики. Майже 80 % серед захворілих приходить на дітей. У 2014 році захворюваність на краснуху зросла на 5,66 %, зареєстровано 1 343 випадки, інтенсивний показник 2,96 на 100 тис. населення проти 2,80 у 2013 році. Ріст краснухи відбувався за рахунок дорослого населення, серед якого захворюваність зросла на 43,73 %, (зареєстровано 825 випадків, інтенсивний показник – 2,21 на 100 тис.). З початку 2015 року в країні зареєстровано 205 випадків, що на 83,73% менше ніж за аналогічний період минулого року.

Захворюваність на краснуху серед невакцинованих жінок, створює загрозу виникнення тератогенного впливу підчас вагітності, переривання вагітності, народження дітей з синдромом вродженої краснухи тощо. Подолання саме цих ускладнень є основою стратегії ВООЗ, покладені у програму елімінації краснухи і попередження випадків вродженої краснушної інфекції.

Досягти зниження захворюваності на епідемічний паротит та краснуху можна тільки засобами імунопрофілактики, які за останні роки значно знижено.

Мало місце зниження захворюваності на дифтерію. За період з 2009 року зареєстровано 62 випадки (у 2014 - 4, у 2013 році – 6, у 2012 – 5). 1995 рік для дифтерії був роком максимальної реєстрації випадків (5 277 вип. при інтенсивному показнику 10,25 вип. на 100 тис. нас.) – це був «пік» масового поширення інфекції. Виникненню епідемії сприяв низький рівень охоплення профілактичними щепленнями. За період з 2009 року показники захворюваності знижувались та реєструвалися поодинокі випадки (2013-6, 2014-4, 9 місяців 2015-1), але у зв'язку зі зниженням охоплення дітей щепленнями невдовзі може бути різке зростання захворюваності.

Останнім часом епідемічна ситуація щодо правцю є нестійкою. У минулому році захворюваність на правець склала 0,02 на 100 тисяч населення - 10 випадків, проти 0,04 (16 випадків) у 2013 році. За 9 місяців 2015 року зареєстровано 8 випадків правцю, показник - 0,02 на 100 тисяч населення. Почастішали випадки захворювання на правець серед дітей, які на протязі тривалого часу з 2000 до 2007 року взагалі не реєструвалися. У 2014 році на правець захворіло 2 дитини проти 3 дітей у 2013 році, що свідчить про накопичення когорти сприйнятливих дітей внаслідок зниження обсягів імунізації.

Епідемія туберкульозу в нашій державі за критеріями ВООЗ оголошена з 1995 року. До 2006 року рівень захворюваності збільшувався - зріс майже у 2 рази – з 38,7 на 100 тис. нас. у 1995 році до 73,55 у 2006 році. Починаючи з 2006 року реєструється зниження захворюваності на активний туберкульоз органів дихання – з 73,55 до 61,83 у 2012 році, 58,24 у 2013 році, 49,25 у 2014 році. За 9 місяців 2015 року також зареєстроване незначне зниження захворюваності на туберкульоз органів дихання, підтверджений бактеріологічно та гістологічно на 0,28 % (10114 випадків проти 10142 випадків за 9 місяців 2014 року).

В Україні за міжнародною класифікацією, визначеною ВООЗ, має місце спалах поліомієліту, викликаний циркулюючим вакциноспорідненим вірусом поліомієліту типу 1. Циркуляцію вірусу було підтверджено референс-лабораторією ВООЗ та CDC Atlanta. З метою реагування на ситуацію, що склалася, МОЗ України вжито відповідних заходів.

У зв'язку з спалахом та з метою вирішення питання забезпечення імунобіологічними препаратами населення країни МОЗ України звернулося до міжнародних організацій, таких як ВООЗ та ЮНІСЕФ, з проханням надати гуманітарну допомогу.

На звернення Міністерства охорони здоров'я України щодо можливості надати вакцини для проведення планових щеплень дітям урядом Канади виділено 3 млн. канадських доларів, на які ЮНІСЕФ закуплено у фірми «Санофі Пастер» 1,1 млн. доз інактивованої вакцини проти поліомієліту (ІПВ) та 3,7 млн. доз вакцини проти поліомієліту оральної, живої (ОПВ).

МОЗ України відповідно до наказів від 25.09.2015 №625 «Про розподіл вакцини 090 tOPV 10Flask_10Doses_VVMXFAR UNI та виробів медичного призначення, наданих Представництвом Дитячого Фонду ООН в Україні (ЮНІСЕФ) у якості гуманітарної допомоги» та від 28.09.2015 №631 «Про

розподіл вакцини IMOVAX_POLIO 10F_10D_VVM XFAE INT та виробів медичного призначення, наданих Представництвом Дитячого Фонду ООН в Україні (ЮНІСЕФ) у якості гуманітарної допомоги» поставлено 2,2 млн. доз вакцини проти поліомієліту ОПВ та 1097520 доз вакцини ІПВ в усі регіони країни.

Починаючи з 19.10.2015, розпочато проведення першого раунду імунізації проти поліомієліту.

Подаємо інформацію про залишки імунобіологічних препаратів по областях на 01.10.2015 та стан охоплення профілактичними щепленнями за 9 місяців 2015 року у розрізі регіонів.

Додаток: на 3 арк.

З повагою

Міністр

Олександр КВІТАШВІЛІ

Залишки імунобіологічних препаратів по областях станом на 01.10.2015 року

№	Адміністративно територіальні одиниці	Вакцина ІНДІРАБ	Вакцина ІНФАНРІКС	Вакцина ІНФАНРІКС ІПВ	Вакцина ЕУВАКС В	Вакцина ПЕНТАКСИМ	Вакцина ПРІОРИКС	Вакцина ХІБЕРИКС	Вакцина для проф. поліомієліту	Вакцина для профілактики туберкульозу БЦЖ
		од.	од.	од.	од.	од.	од.	од.	од.	од.
1	Вінницька	759	342	204	8 010	354	9 107	629	210	150
2	Волинська	167	251	73	3 925	136	5 987	2 518	51	350
3	Дніпропетровська	3716	133	0	26 173	521	15 191	598	346	300
4	Донецька	1970	5 700	859	5 662	1 023	51 188	8 951	0	0
5	Житомирська	1190	118	53	14 494	267	3 725	804	506	50
6	Закарпатська	934	379	166	0	1 787	11 695	561	255	560
7	Запорізька	955	118	11	4 099	193	7 015	721	1 086	10
8	Івано-Франківська	2313	811	88	3 951	1 745	14 663	4 212	2 346	0
9	Київ	554	101	120	32 226	248	41 545	414	22 750	1360
10	Київська	26	308	0	4 282	70	1 506	97	128	200
11	Кіровоградська	0	366	0	2 647	371	204	660	20	530
12	Луганська	8844	5 326	914	5 091	2 791	44 747	14 800	160	2 000
13	Львівська	73	42	32	11 134	1 861	20 879	10	0	10
14	Миколаївська	237	112	0	4 385	140	4 417	319	65	380
15	Одеська	485	600	0	12 766	2 736	12 152	2 548	1 568	40
16	Полтавська	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Рівненська	338	3 062	289	11 810	4 364	10 670	5 878	10 650	1 020
18	Сумська	103	23	0	4 283	162	192	108	165	120
19	Тернопільська	127	1 314	8	614	1 205	7 319	45	1 397	908
20	Харківська	246	116	3	10 262	172	2 802	633	0	40
21	Херсонська	162	26	0	5 271	20	1 956	12	0	0
22	Хмельницька	0	1 318	1 915	11 859	1 493	6 603	0	1 830	700
23	Черкаська	133	243	0	4 041	191	972	224	0	560
24	Чернівецька	0	330	0	6 426	1 217	4 446	0	0	40
25	Чернігівська	125	37	0	14	8	4 578	99	18	150
Всього:		23 457	21 176	4 735	193 425	23 075	283 559	44 841	43 551	9 478

ОХОПЛЕННЯ ЩЕПЛЕННЯМИ (%) станом на кінець вересня 2015 року Україна

	БЦЖ-1	БЦЖ-1 1р. і ст.	БЦЖ-2 (7р)	Поліо-3 (до року)	Поліо-3 1 р. і ст.	Поліо-4 (18 міс)	Поліо-4 (ст. 2 р.)	Поліо-5 (6р)	Поліо-5 (ст. 6 р.)	Поліо-6 (14р)	Поліо-6 (ст. 14 р.)	АК/ДП-3 до року	АК/ДП-3 1 р. і ст.	АК/ДП-4 (18 міс)	АК/ДП-4 (ст. 2 р.)	АДП (6р)	АДП (ст. 6р)	АДП-М 2 доза 7 р. +	АДП-М (7р+)	АДП-М (16р)
Вінницька	27,0	9,3	2,1	10,3	21,9	27,4	27,3	28,8	17,8	26,7	17,5	14,3	24,9	27,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Волинська	16,4	0,6	0,0	8,7	17,9	27,2	17,8	26,1	20,6	36,0	18,9	16,1	25,0	28,2	21,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Дніпропетровська	17,8	0,4	0,0	17,8	26,2	40,2	34,1	40,5	23,2	33,7	16,8	16,4	19,7	29,9	21,8	0,0	0,1	0,0	0,6	0,0
Донецька	41,6	8,0	2,6	12,3	20,9	21,7	19,1	35,4	19,6	36,4	18,6	17,4	24,0	22,0	18,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Житомирська	33,8	48,5	44,0	16,6	20,2	34,8	27,2	45,3	34,5	49,9	25,5	8,7	13,0	7,8	5,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1
Закарпатська	33,5	1,4	0,3	23,3	19,5	32,9	15,8	39,6	12,5	35,4	12,3	20,6	12,6	23,5	8,3	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0
Запорізька	19,4	3,2	0,0	26,1	25,7	40,4	33,8	35,0	18,0	15,2	11,4	17,3	18,5	18,8	12,4	0,0	0,1	0,0	1,9	0,0
Ів.-Франківська	29,8	2,3	2,4	24,9	32,1	40,0	33,0	40,0	15,8	40,9	34,1	17,8	21,5	23,8	14,7	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0
Київська	30,8	6,0	4,4	15,0	15,0	26,5	25,7	29,8	24,3	34,4	26,6	17,5	18,8	24,0	17,7	0,2	0,8	0,0	1,7	0,6
Кіровоградська	44,8	9,3	12,9	18,1	18,5	35,5	19,3	26,0	15,6	25,0	14,2	35,3	28,4	26,9	17,5	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
Луганська	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Львівська	14,7	3,3	4,7	15,1	11,1	23,5	23,0	22,2	10,9	27,8	13,9	21,9	13,2	27,8	22,0	0,0	0,3	0,0	1,1	0,0
Миколаївська	60,0	38,9	54,8	14,8	18,8	28,3	27,1	28,8	19,1	23,5	20,8	19,6	24,7	10,7	9,4	0,0	0,1	0,0	1,4	0,0
Одеська	29,8	1,9	1,8	36,9	22,6	52,3	36,4	43,4	19,3	49,6	19,9	38,1	24,2	47,9	30,4	0,0	0,2	0,0	0,7	0,0
Полтавська	15,6	3,9	0,0	5,4	14,4	16,1	28,9	14,2	13,6	12,2	13,2	12,7	36,0	26,1	36,5	0,4	0,1	0,1	0,1	0,0
Рівненська	25,5	5,3	0,2	5,4	12,0	24,3	27,1	19,5	30,9	27,6	26,1	10,8	18,1	26,7	28,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Сумська	65,1	68,4	20,7	8,7	19,1	22,3	24,5	24,7	12,4	16,3	9,9	17,4	41,3	18,9	21,8	0,1	0,0	0,0	0,5	0,0
Тернопільська	16,7	1,2	6,2	17,4	24,9	35,2	26,9	39,0	12,2	38,4	7,3	27,4	40,2	47,8	42,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Харківська	61,3	50,7	28,1	12,4	15,5	44,8	31,5	26,7	9,8	24,6	9,5	19,5	23,9	56,0	33,4	0,0	0,1	0,0	0,8	0,0
Херсонська	50,3	19,9	18,7	11,9	13,0	24,4	21,8	17,5	7,9	8,5	1,9	26,6	26,1	10,3	6,2	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0
Хмельницька	22,0	0,5	0,2	20,8	21,4	50,4	23,2	37,5	14,1	38,6	16,1	31,6	25,2	54,7	21,6	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0
Черкаська	64,1	39,9	72,2	15,9	22,5	42,8	34,2	32,3	20,7	22,7	28,0	26,9	26,9	30,6	17,0	0,0	0,2	0,0	1,0	5,0
Чернівецька	36,1	5,1	15,1	18,8	20,7	42,6	25,4	45,3	32,7	56,0	24,8	20,8	11,9	25,2	11,2	0,0	0,0	0,0	0,8	0,2
Чернігівська	63,8	42,6	26,9	15,4	17,2	35,4	13,6	23,4	10,4	33,5	19,0	30,8	30,3	50,5	19,1	0,0	0,3	0,0	2,4	0,0
м. Київ	51,3	15,9	4,3	68,0	43,4	72,5	41,2	46,5	21,6	32,5	19,8	53,6	33,3	53,5	28,3	1,4	2,1	0,0	13,7	5,0
ГЮ УКРАЇНИ	34,0	6,5	8,6	20,2	20,4	35,8	26,9	33,0	18,5	31,7	17,3	23,1	23,2	30,3	20,3	0,1	0,2	0,0	1,4	0,5

ОХОПЛЕННЯ ЩЕПЛЕННЯМИ (%) станом на кінець вересня 2015 року Україна

	АДП-м (ст. 16 р.)	АДП-м (доро- си)	НІВ-1 1р. і ст.	НІВ-2 до року	НІВ-3 (1 рік)	КІПК-1 1 рік	КІПК-1 2р. і ст.	КІПК-2 (бр)	КІПК-2 ст. 7 р.	ГенВ1 до року	ГенВ3 до року	ГенВ3 1 р. і ст.
Вінницька	0,2	0,0	33,1	31,8	27,9	50,1	39,8	58,3	42,0	54,6	23,8	36,8
Волинська	0,0	0,0	25,5	25,9	59,9	52,1	40,9	67,1	30,6	32,6	13,2	14,0
Дніпропетровська	0,0	0,0	29,3	44,4	37,4	69,3	55,6	66,4	43,2	56,5	30,4	35,2
Донецька	0,0	0,0	28,5	47,1	59,3	68,2	39,1	62,8	41,4	49,0	4,8	13,9
Житомирська	0,1	0,0	36,0	46,5	37,5	53,1	49,0	64,5	31,4	51,2	35,5	28,7
Закарпатська	0,0	0,0	15,9	42,3	18,8	50,7	38,7	66,3	29,9	34,9	15,3	7,3
Запорізька	0,0	0,7	39,3	41,6	51,2	60,3	34,9	41,3	20,1	70,3	26,0	23,9
Ів.-Франківська	0,0	0,0	32,6	41,5	62,0	57,8	40,5	42,8	15,2	49,3	33,0	19,5
Київська	0,0	0,2	47,5	34,8	29,0	50,6	50,0	52,7	44,0	67,0	20,2	22,6
Кіровоградська	0,0	0,0	23,3	40,0	32,9	37,2	35,1	26,7	26,4	41,5	19,2	20,2
Луганська	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Львівська	0,0	0,0	36,9	50,1	17,8	56,1	35,1	63,7	25,8	41,0	21,2	24,6
Миколаївська	0,0	0,0	37,7	38,8	40,8	65,9	50,2	59,0	38,6	68,4	19,1	26,2
Одеська	0,0	0,0	21,7	44,9	41,5	51,8	25,2	60,7	27,2	31,4	8,8	7,0
Полтавська	0,0	0,0	34,2	18,3	24,0	30,5	44,6	23,3	26,3	54,4	5,7	13,9
Рівненська	0,0	0,0	33,1	30,1	46,7	40,5	41,2	56,1	51,9	47,7	7,6	21,6
Сумська	0,0	0,1	33,8	40,3	42,1	43,3	31,9	25,5	11,5	69,2	12,8	21,6
Тернопільська	0,0	0,0	41,8	31,5	11,7	56,2	56,6	61,8	45,5	31,8	14,5	22,0
Харківська	0,1	0,0	38,9	35,4	70,6	47,8	32,4	54,2	28,5	43,8	11,9	15,5
Херсонська	0,0	0,0	18,3	44,8	20,5	54,9	57,1	65,9	47,1	64,7	16,8	19,1
Хмельницька	0,0	0,0	6,4	25,8	0,2	65,3	42,3	72,6	27,6	53,6	7,2	2,5
Черкаська	0,0	0,8	34,1	42,8	67,9	45,6	57,0	46,0	41,5	69,1	16,1	20,4
Чернівецька	0,0	0,1	15,0	37,5	6,8	57,3	32,1	57,1	31,9	46,3	13,3	7,6
Чернігівська	0,0	0,0	28,4	42,5	35,1	80,0	63,2	75,1	58,4	25,5	9,9	8,5
м.Київ	4,6	3,1	49,2	69,8	41,8	57,6	42,3	48,8	34,9	44,4	60,9	59,2
ПО УКРАЇНІ	0,2	0,1	31,5	41,0	36,1	54,8	41,4	56,0	34,1	49,1	20,2	17,7